

PICTO Benelux

<http://www.picto.info/>

Chromotype fotografieën

Roger Kockaerts – december 2017

(Roger overleed op 13 september 2019 - deze ongepubliceerde tekst werd gevonden in het Picto-archief)

Een chromotype is een print op gekleurde zilver gelatine film, permanent bevestigd op een papieren drager. Het kleursysteem is meer dan twee eeuwen oud. Vóór het tijdperk van de fotografie werden afdrukken en etsen als basis gebruikt, waarbij het proces algemeen bekend stond als het "mezzotinten" van het papier. Aan het begin van de fotografie werden foto's die gekleurd waren om de illusie van directe schilderijen op glas te geven, "crystoleums" genoemd.

De komst van fotografische prints op papier zorgde ervoor dat de belangstelling voor kleurprocessen weer werd aangewakkerd. Een goed afgewerkte crystoleumprint lijkt op een schilderij op glas, maar is eigenlijk een transparante foto in de vorm van albumenpapier dat halfdoorzichtig is gemaakt door het grootste deel van de papieren drager af te schrapen.

Aan het begin van de 20e eeuw introduceerde Edward Curtis de "Orotone" die bestond uit een positief zilveren beeld op glas, bekleed met een vergulde drager en verzegeld in een houten lijst. Onder specifieke lichtomstandigheden schittert de orotone als een massief gouden voorwerp. Het productieproces van orotonen (goldtone, curt-tone, dorotone) werd niet volledig gedocumenteerd in het verleden. Het is bekend dat verschillende Amerikaanse fotografen (Edward Curtis, Norman Edson, Arthur Pillsbury) tussen 1900 en 1920 het orotoneproces hebben gebruikt.

De algemene bibliografie vermeldt dat de goudkleur werd verkregen door het aanbrengen van bladgoud op de achterkant van de zilver-gelatineglasplaat. In een handelsbrochure uit 1903 wordt echter beschreven dat de achtergrond bestond uit een combinatie van bananenolie en bronspoeders. Curtis mengde een combinatie van bananenolie en bronspoeders om een sepia- of goudkleurige tint te creëren en smeerde dit mengsel vervolgens uit over de gedroogde emulsie.

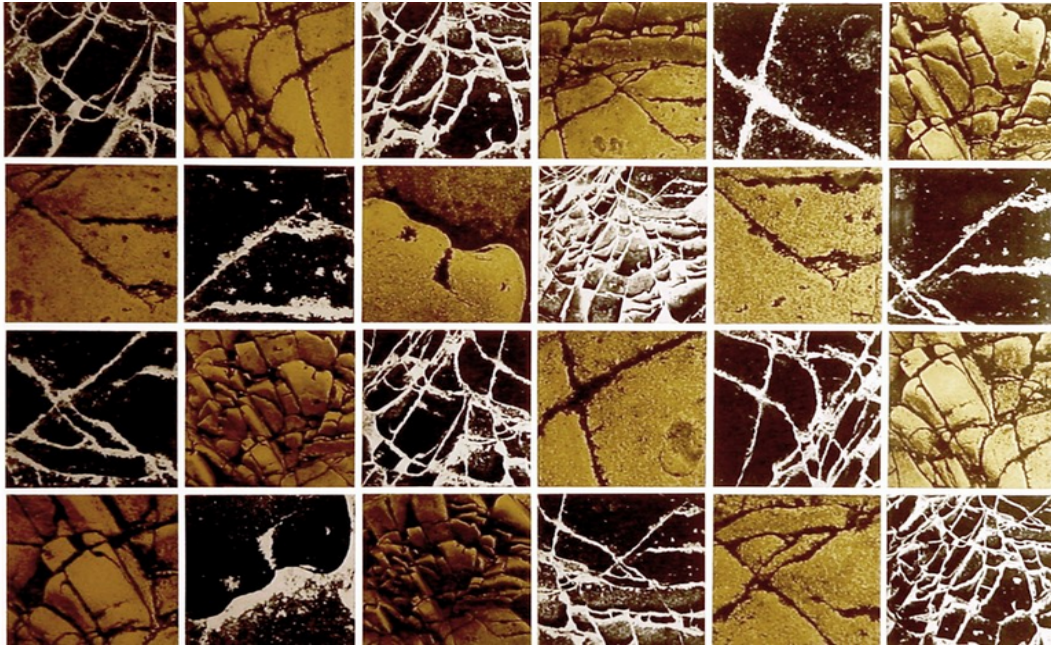
De term "Chromotype" werd in de jaren zestig bedacht door Roger Kockaerts, wiens naam in de Verenigde Staten werd vereenvoudigd tot Roger Coqart, om te verwijzen naar een meerkleurige film gefixeerd op een hoogwaardige papierbasis. Filmpositieven worden aan de emulsiezijde met de hand gekleurd of gespoten en met dubbelzijdig plakband permanent op hoogwaardig archiefpapier gefixeerd. Chromotypes zijn in wezen stabiel omdat geen enkele lucht kan reageren met de zilveremulsie en het beeld aantasten.

Het "Orotype", een chromotype dat zo genoemd wordt vanwege de gouden tint, geïntroduceerd in de jaren zestig, maakt gebruik van een chemisch inerte polyesterfilm met een zilver-gelatine-emulsie in plaats van de traditionele fotografische glasplaat. Het positieve beeld wordt verwerkt met behulp van standaard archiveringstechnieken. De goudkleur wordt bereikt met behulp van een vergulde drager met bronspoeder. De orotypen zijn permanent gemonteerd op 100% cellulosepapier. Een zilverkleurig chromotype is algemeen bekend als "Platatype".

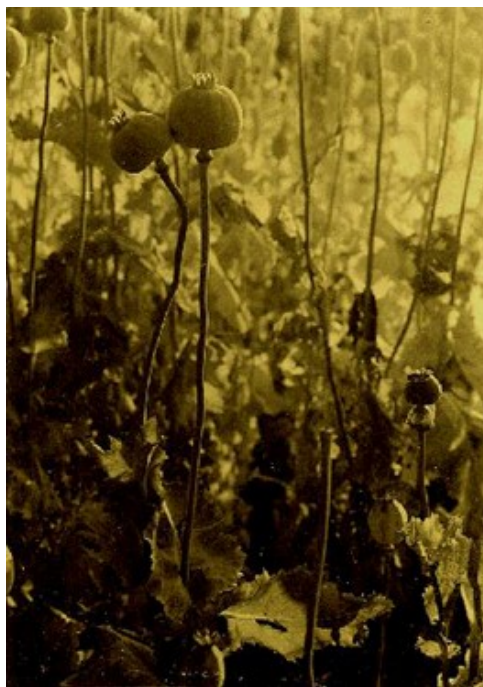
CHROMOTYPEN - OROTYPEN

Het orotype, een alternatief proces afgeleid van de historische "orotone", werd rond 1968 door Roger Kockaerts geëxperimenteerd.

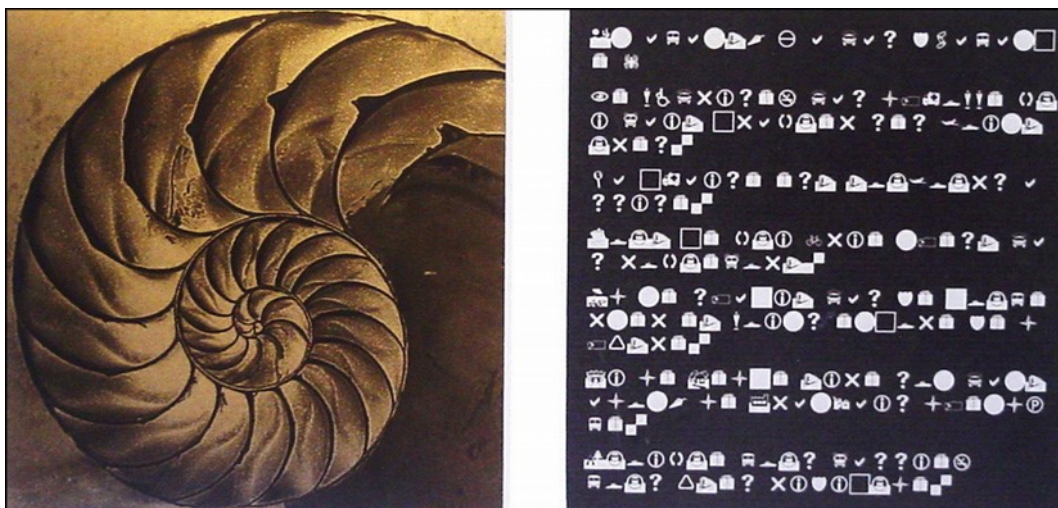
Vandaag de dag past dit proces perfect in de hedendaagse beweging van alternatieve fotografische processen. Met dit in het achterhoofd paste Roger Kockaerts het orotypeproces toe op een reeks foto's waarbij de gouden toon een surrealistische sfeer creëert.

« Chromotypes », 40x50cm, orotypes + platatypes, 1968.

« Opium field » - 24x30cm, orotype, 2007

« 7 commandements de la pensée Bûl en langage informatique codé » - 31x15cm,
orotype + computerdruk, 2013.

«Landscape », 58x23cm, ingekleurde chromotype, 2014.

Roger Kockaerts († 2019)
teksten geschreven in 2017
collationering & vertaling : J. Kevers